

Karl Christian Knudsen

Munklindevej 85

7441 Bording

24. maj 2024

Endelig indvindingstilladelse til DGU-nr. 76.1097 og 76.1703

Ikast-Brande Kommune giver hermed tilladelse til at indvinde grundvand i henhold til § 20 i Vandforsyningsloven¹. Tilladelsen gives på betingelse af, at vilkårene bliver overholdt. Denne tilladelse erstatter tidligere tilladelser til at indvinde grundvand fra boringen.

Ikast-Brande Kommune har i bilag 1 gennemført en screening efter Miljøvurderingsloven² og har vurderet, at indvindingen ikke vil have en væsentlig påvirkning på bestående anlæg og på omgivelserne. På baggrund heraf træffes afgørelse om, at det ansøgte ikke kræver en miljøvurdering i henhold til § 21 i Miljøvurderingsloven.

Vilkår for tilladelsen

Boringens DGU-nr.	76.1097 og 76.1703
AnlægsID (JupiterID)	98216
Boringens beliggenhed (Se også bilag 2)	Munklindevej 85, 7441 Bording <u>DGU-nr. 76.1097:</u> Matrikel 1y, Agerskov By, Ilskov UTM-koordinater: 511.131,3, 6.235.763,9 (EUREF89) <u>DGU-nr. 76.1703:</u> Matrikel 2f, Agerskov By, Ilskov UTM-koordinater: 511.100, 6.235.792 (EUREF89)
Tilladelsens løbetid	Denne tilladelse gælder indtil den 24. maj 2039.

¹ "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

² "Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)" (LBK nr. 4 af 03-01-2023).

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603360

Sagsbehandler:
Rose Lund Aagaard
E-mail:
anaag@ikast-brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603363
Sagsnr.:
13.02.01-P19-10-22

Maksimal indvinding	96.000 m ³ /år
Maksimal pumpeydelse	40 m ³ /time (fra hver boring)
Formål med indvindingen	Markvanding
Vandet areal	95,42 ha

Øvrige vilkår for tilladelsen

1. Hver boring og dennes overbygning (tørbrønd/hus eller andet) skal være indrettet og skal vedligeholdes efter reglerne for kategori A-boringer i Boringsbekendtgørelsen³, så grundvandsressourcen er sikret mod forurening. Overbygningen må kun anvendes til at beskytte boringen, dens pumpe og tilhørende elinstallationer. Følgende punkter skal bl.a. overholdes:
 - a) Overbygningen skal have tætte sider og skal være tør.
 - b) Hvis overbygningen er en tørbrønd,
 - i. skal overkanten af tørbrønden være hævet over det omkringliggende terræn⁴ (mindst 20 cm).
 - ii. skal den være dækket af et fast, vandtæt, vejrbestandigt og tætsluttende låg eller dæksel.
 - iii. skal den have en tæt bund af beton eller andet helt tæt materiale, medmindre grundvandet altid står mindst 1 m under terræn.
 - c) Gennemføringer af rør og kabler skal være vandtætte.
 - d) Forerøret skal afsluttes med en tæt forerørsforsegling.
 - e) Toppen af forerøret skal være hævet mindst 20 cm over bunden af en tørbrønd eller mindst 20 cm over omkringliggende terræn.
 - f) Der skal være terrænfald væk fra boringen.
2. Omkring hver boring er der udlagt en beskyttelseszone med en radius på 5 meter⁵. I beskyttelseszonen må der ikke gødes, sprøjtes, udbringes spildevandsslam, fyldes marksprøjte eller opbevares ting eller kemikalier. Beskyttelseszonen bør sikres ved fysisk afmærkning.
3. Hver boring skal have en vandmåler, elmåler eller timetæller, så de oppumpede vandmængder kan registreres. Ikast-Brande Kommune kan til enhver tid bestemme, at målemetoden skal ændres⁶. De op-

³ Kapitel 2 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013).

⁴ Dansk Ingeniørforening: *Norm for mindre ikke-almene vandforsyningsanlæg*. 2. udgave, december 1988. Dansk Standard DS 442. Normstyrelsen, Teknisk forlag.

⁵ § 9, stk. 4 i "Bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af boringer og brønde på land" (BEK nr. 1260 af 28-10-2013) og § 24 i "Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse" (LBK nr. 5 af 03-01-2023).

⁶ § 58, stk. 2 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

pumpede vandmængder skal indberettes til Ikast-Brande Kommune hvert år inden den 1. februar.

4. En boring må aldrig erstattes af en ny boring – heller ikke en såkaldt "erstatningsboring" – uden at Ikast-Brande Kommune har givet tilladelse hertil.
5. Hvis der opstår mistanke om, at indvindingen påvirker natur eller vandløb negativt, kan Ikast-Brande Kommune begrænse indvindingsmængden og/eller den maksimale ydelse samt stille krav om målinger i nærliggende borer, vandløb eller naturområder⁷.
6. Tilladelsen kan tilbagekaldes uden erstatning, hvis indvindingen ikke er sket indenfor et sammenhængende tidsrum på 5 år, hvis vilkårene i tilladelsen ikke bliver overholdt, eller hvis tilladelsen er givet på grundlag af urigtige oplysninger af væsentlig betydning⁸.
7. Hvis en boring tages ud af brug 5 år i træk, skal den sløjfes af en brøndborervirksomhed med lovpligtigt A-bevis.
8. Det kræver en ny tilladelse fra Ikast-Brande Kommune, hvis du ønsker at ændre på borerne, deres formål, deres ydelse, den tilladte årlige vandmængde eller ønsker at lave en overboring.

Andre ting at være opmærksom på

- Hvis der skal lægges nye vandledninger i forbindelse med indvindingen, og disse skal gå langs eller på tværs af offentlig vej, så skal du have en gravetilladelse hos vejmyndigheden.
- Vandledninger, hydranter mv. må ikke placeres nærmere end 2 m fra kørebanelkanten. Placeres vandledninger, hydranter mv. nærmere end 4 m fra kørebanelkanten, kræver det en tilladelse hos vejmyndigheden.
- Der kan være tinglyst særlige regler på grunden langs veje. Spørg vejmyndigheden, hvis du er tvivl.

Erstatningsregler

Ejeren af en boring har pligt til at udbetale erstatning, hvis brugen af boringen medfører, at der sker skade i bestående forhold (herunder beskyttet natur), som skyldes ændring af grundvandsstanden, vandføringen i vandløb eller vandstanden i søer⁹.

Hvis der ikke kan opnås forlig om eventuel erstatning, afgøres spørgsmålet af Taksationsmyndighederne¹⁰.

⁷ § 16, stk. 1, nr. 6 i "Bekendtgørelse om vandindvinding og vandforsyning" (BEK nr. 470 af 26-04-2019).

⁸ § 34 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

⁹ § 23 i "Bekendtgørelse af lov om vandforsyning m.v." (LBK nr. 602 af 10-05-2022).

¹⁰ Taksationskommissionen for Ringkøbing, c/o Retten i Herning, Nygade 1-3, 7400 Herning.

Klagevejledning

Hvis du vil klage over denne tilladelse eller afgørelsen om, at der ikke er krav om miljøvurdering, skal du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Sådan gør du, hvis du vil klage:

Gå på www.naevneneshus.dk. Find Miljø- og Fødevareklagenævnet, og følg vejledningen på skærmen. Du skal logge ind med MitID.

Miljø- og Fødevareklagenævnet opkræver et gebyr på 900 kr. (privatperson) eller 1.800 kr. (virksomhed) + indeksregulering for at behandle klagen. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Du får pengene tilbage, hvis du får medhold i klagen.

Hvis du har særlige grunde til ikke at klage via Klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning om fritagelse til Ikast-Brande Kommune. Kommunen sender din ansøgning videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet, der afgør, om du kan blive fritaget fra at bruge Klageportalen.

Tilladelsen offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside. Du får besked, hvis andre klager over tilladelsen eller afgørelsen om, at der ikke er krav om en miljøvurdering.

Klagefristen udløber 4 uger efter offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en helligdag, forlænges klagefristen til den efterfølgende hverdag.

Du har desuden mulighed for aktindsigt.

Hvis du vil have afgørelsen prøvet ved domstolen, skal du anlægge sag inden 6 måneder efter at afgørelsen er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Spørgsmål

Har du spørgsmål til tilladelsen, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Rose Lund Aagaard
Grundvand

Bilag

- Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening
- Bilag 2 – Kort, der viser boringernes placering
- Bilag 3 – Oversigtskort

Kopi sendt til

- Danmarks Naturfredningsforening (lokalafdeling): ikast-brande@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Forbrugerrådet: fbr@fbr.dk
- Ejere af matrikel 1x, Agerskov By, Ilskov

Bilag 1 – Miljøvurderingsscreening

Ansøgning

Ansøger har søgt om tilladelse til at indvinde grundvand til markvanding fra boring DGU-nr. 76.1097 og 76.1703 med en maksimal samlet indvinding på 120.000 m³/år og med en maksimal ydelse på 40 m³/time (fra hver boring). Ansøger ønsker samlet at vande 95,42 ha fra boringerne.

Ikast-Brande Kommune har kendskab til, at der siden 1991 har været en tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 76.1097. Tilladelsen har hidtil været på 60.000 m³/år (1991-2004). Herefter har der været en samlet tilladelse til at indvinde grundvand fra boring DGU-nr. 76.1097 og 76.1703 på 96.000 m³/år (2004-2020). Formodentlig er der indvundet vand fra boringerne siden deres etablering.

Sammenfattende vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer ud fra miljøvurderingsscreeningen, at indvindingen af grundvand er miljømæssig forsvarlig, og at den ikke vil påvirke omgivelsernes kvalitet i nævneværdig grad.

Ansøger har ikke fået tilladelse til det ansøgte, da tidligere indberetninger ikke vidner om et så stort vandbehov. Efter aftale med ansøger gives i stedet tilladelse til maksimalt at indvinde 96.000 m³/år (med en maksimal pumpeydelse på 40 m³/time fra hver boring).

Tilladelsen gælder i 15 år, da der ikke er nogen forhold, der taler for at begrænse tilladelsens løbetid.

BEST

Screeningsprogrammet BEST er anvendt som et værktøj i miljøvurderingsscreeningen. BEST beregner, hvordan indvinding fra boringer påvirker beskyttede vandløb og naturtyper i nærheden samt hvordan indvinding fra boringer påvirker grundvandspotentialer i indvindingsmagasinet og i andre magasiner. Beregningerne i BEST af sænkningstragter og påvirkning af vandløb viser worst case-scenarier dvs. påvirkning ved fuld udnyttelse af alle indvindingstilladelser. Ved beregninger for påvirkning af natur sammenholdes den tilladte indvindingsmængde med den udnyttede indvindingsmængde, der beregnes som et gennemsnit af de indberettede vandmængder inden for en referenceperiode.

Der er lavet en faglig vurdering af BEST-resultaterne ved at sammenligne resultaterne fra BEST med en vurdering af geologien og magasinsammenhænge ud fra JUPITER-databasen, potentialekort over forskellige grundvandsmagasiner, topografiske kort, jordbundskort og andre GIS-kort.

BEST genererer en rapport over vandindvindingens påvirkning af omgivelserne. Denne rapport kan bestilles hos Ikast-Brande Kommune.

Geologi og grundvand

Boring DGU-nr. 76.1097 er etableret i 1975 og er boret til 49 meters dybde. Boringen er filtersat fra 42-48 m under terræn, og grundvandspejlet står 10 m under terræn (måling fra 1975). Boring DGU-nr. 76.1703 er etableret i 1998 og er boret til 66 meters dybde. Boringen er filtersat fra 56-66 m under terræn, og grundvandspejlet står 12 m under terræn (måling fra 1998). Geologiske data fra de ansøgte boringer vises i hver af de følgende tabeller.

Top	Bund	Geologi
0	25	Sand
25	31,5	Ler
31,5	35	Sand
35	36	Ler
36	47,5	Sand
47,5	49	Sand og grus

Tabel 1. Geologiske data for boring DGU-nr. 76.1097. Tallene angiver meter under terræn.

Top	Bund	Geologi
0	0,4	Muld
04	24	Sand
24	42	Ler
42	66	Sand

Tabel 2. Geologiske data for boring DGU-nr. 76.1703. Tallene angiver meter under terræn.

Boringerne vurderes ud fra de geologiske data og deres placering i forhold til hinanden at indvinde grundvand fra samme grundvandsmagasin. Boringerne vurderes at indvinde grundvand fra et dybereliggende grundvandsmagasin. Grundvandet vurderes, ud fra tilgængeligt potentialekort for det regionale grundvandsmagasin, lokalt at strømme mod øst.

Boringen er hverken beliggende i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), i indvindingsopland til alment vandværk, i boringsnært beskyttelsesområde (BNBO), i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) eller i indsatsområde (IO).

Påvirkning af grundvand

Boring DGU-nr. 76.1097 og 76.1703 indvinder fra en regional grundvandsforekomst (henholdsvis nr. dkmj_4_ks og dkmj_1030_ps).

Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomst nr. dkmj_4_ks er god og den kemiske tilstand er ringe på grund af pesticider. Den kvantitative tilstand for grundvandsforekomst nr. dkmj_1030_ps er god og den kemiske tilstand er god. Det generelle miljømål for grundvandsforekomster er god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for grundvandsforekomsten.

Påvirkning af nærliggende boringer

Den boring, der påvirkes med den største sænkning som konsekvens af indvindingen, er DGU-nr. 76.2600 (boring til markvanding). Boringen ligger hhv. ca. 490 og 525 m sydøst for boring DGU-nr. 76.1097 og 76.1703 og vurderes at indvinde grundvand fra samme magasin. Beregninger i BEST viser, at boringen bliver påvirket med en samlet sænkning på 7 cm på grund af indvindingen. Ikast-Brande Kommune vurderer, at en så lille sænkning ikke har nogen væsentlig betydning for muligheden for at indvinde grundvand fra boringen, både hvad angår mængde og kvalitet.

Alle øvrige boringer er udsat for en mindre sænkningpåvirkning og vil derfor ikke blive væsentligt påvirkede.

Påvirkning af vandløb

Ifølge den gældende Vandområdeplan for Jylland og Fyn 2021-2027 (Vandplan 3) er der krav om, at en indvinding ikke i sig selv eller akkumuleret må medføre at vandløb tilstandsforringes eller ikke kan opnå fastsatte miljømål bestemt ved økologiske miljømål for benthiske invertebrater (smådyr, DVFI), makrofyter (vandplanter, DVPI), fytobenthos (alger, DVAI) og fisk (DFFV_{a/ø}).

Det nærmeste vandløb er Karup Å, som findes mindst 1,1 km øst for de ansøgte boringer. Karup Å er målsat i Vandplan 3 og er § 3-beskyttet. Strækningen har god økologisk tilstand for benthiske invertebrater, god økologisk tilstand for makrofyter, ukendt økologisk tilstand for fytobenthos og ukendt økologisk tilstand for fisk. Den samlede økologiske tilstand for vandløbsstrækningen er dermed god. Strækningen er målsat til god økologisk tilstand.

BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes, når der indvindes grundvand fra boringerne. Sænkningstragten når ikke ud til nogle vandløb. Grundvand fjernes stadig fra systemet i forbindelse med indvindingen, men den mulige konsekvens heraf vil først ses senere på året. På dette tidspunkt vil grundvandsmagasinerne dog på ny fyldes med vand på grund af stigende nedbørsmængder og mindre fordampning, og konsekvensen ved indvindingen vil dermed blive udlignet.

Indvindingsmængden er desuden uændret i forhold til den tidligere tilladelse, og vandløbet har målopfyldelse i forhold til Vandplan 3. Alle øvrige vandløb ses i en større afstand til boringerne og sænkningstragten.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen hverken direkte eller indirekte vil påvirke målopfyldelsen for nogle vandløb og ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede vandløb.

Påvirkning af natur

Ifølge beregninger i BEST medfører indvindingen, at én § 3-beskyttet naturtype (en hede) bliver påvirket. Heden påvirkes nok til, at det har været nødvendigt at lave en nærmere vurdering af påvirkningen. Heden findes hhv. ca. 520 og 550 m nord for boring DGU-nr. 76.1703 og 76.1097.

Ud fra en sammenligning af terræn- og potentialekurver (for det mest terrænnære grundvandsmagasin) ved heden, vurderes grundvandsspejlet at ligge mindst 6 m under terræn. Herudfra vurderer Ikast-Brande Kommune, at grundvandsmagasinet og heden er hydraulisk adskilte, at BEST-beregningen dermed er misvisende, og at heden ikke påvirkes kritisk af indvindingen.

På baggrund af ovenstående vurderer Ikast-Brande Kommune, at indvindingen ikke vil medføre en tilstandsændring af nogle §3-beskyttede naturtyper.

Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område (Stenholt Skov og Stenholt Mose) ligger ca. 3,2 km øst for boringerne. BEST beregner den maksimale udbredelse af sænkningstragten, der skabes ved indvinding fra boringen. Sænkningstragten for det mest terrænnære grundvandsmagasin når ikke ud til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at Natura 2000-området ikke vil kunne påvirkes af indvindingen.

Det er dermed ikke nødvendigt at lave en nærmere vurdering af indvindingens konsekvenser for Natura 2000-området¹¹.

Bilag IV-arter

Ikast-Brande Kommune har ikke detaljeret kendskab til de enkelte arters forekomst i området omkring boringen. I området (inden for DCE's kvadrant) findes følgende arter: Vandflagermus, Sydflagermus, Odder, Markfirben, Stor Vandsalamander, Spidssnudet Frø og Ulv.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at indvinding fra boringen ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV.

Forureningskilder

Der er ikke registreret jordforurening (V2) eller mulig jordforurening (V1) inden for en afstand af 500 m. Det er derfor usandsynligt, at indvindingen vil kunne påvirke nogle registrerede forureninger eller deres mobilitet.

¹¹ §§ 6-7 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (BEK nr. 2091 af 12-11-2021).

Støj

Ikast-Brande Kommune har ikke kendskab til at anlægget tidligere har medført støjgener ved drift. Derfor vurderer kommunen, at driften af anlægget heller ikke fremadrettet vil medføre støjgener for omkringliggende beboelse.

Bilag 2 – Kort, der viser boringernes placering (ikke målfast)

Bilag 3 – Oversigtskort (ikke målfast)

Kort, der viser området, aktive borer og nærliggende beskyttet natur og beskyttede vandløb.

